

Over laaggeletterdheid: Informatie, feiten en cijfers.

Wat is laaggeletterdheid?

Wie zijn laaggeletterden?

Factsheet Taal maakt gezonder

(St. Lezen en Schrijven)

→ www.lezenenschrijven.nl/wat-doen-wij/oplossing-voor-je-vraagstuk/factsheet-taal-maakt-gezonder

Onderzoeken naar laaggeletterdheid

(St. Lezen en Schrijven)

→ www.lezenenschrijven.nl/informatie-over-laaggeletterdheid-nederland

Informatie en cijfers voor organisaties

(St. Lezen en Schrijven)

→ www.lezenenschrijven.nl/voor-organisaties

Factsheet Taal en Gezondheid

(Pharos)

→ www.pharos.nl/factsheets/laaggeletterdheid-en-beperkte-gezondheidsvaardigheden

Filmpjes met ervaringsdeskundigen

(St. ABC)

Ex-laaggeletterden vertellen over hun ervaringen met onder andere de apotheek, het consultatiebureau, de diëtist, de gemeente, de huisarts en de school van hun kinderen.

→ www.youtube.com/watch?v=3kkjN2Tvq1g&list=PLIZqSXp-WkO5SDk6kE9BhmNv9qDPi6I-g

Wat is laaggeletterdheid?

(Pharos)

Uitleg over wat laaggeletterdheid is, de invloed ervan op de gezondheid van de patiënt, hoe je het herkent, hoe je je communicatie erop kunt aanpassen.

→ www.pharos.nl/wp-content/uploads/2019/12/Presentatie-gezondheidsvaardigheden.pdf

Alliantie Gezondheidsvaardigheden

Op de website is informatie, hulpmiddelen en nieuws over laaggeletterdheid te vinden.

→ www.gezondheidsvaardigheden.nl

Bevolkingsonderzoek naar borstkanker en laaggeletterdheid

(Project Sarah)

→ www.projectsarah.nl

Medicijngebruik bij laaggeletterden

(Pharos)

→ www.pharos.nl/factsheets/medicijngebruik-bij-patienten-met-beperkte-gezondheidsvaardigheden

Video De bijsluiter lees ik niet

(KNMP)

→ www.youtube.com/watch?v=C2F_HXPp9g

Video Laaggeletterdheid in de

huisartsenpraktijk

(St. Lezen en Schrijven)

→ www.youtube.com/watch?v=q4Oy5yC90WA

Animatiefilm Zorgverlening in Nederland

(St. Voorlichters Gezondheid)

Deze animatie legt op eenvoudige wijze de werking van het Nederlandse zorgsysteem uit voor laaggeletterden.

→ www.youtube.com/watch?v=vfg0gqTIstU

Onderzoek laaggeletterdheid en gezondheid

(Nivel)

→ www.nivel.nl/nl/nieuws/laaggeletterde-heeft-meer-kans-op-een-slechte-gezondheid

Diverse publicaties

(Zorgimpuls)

→ www.zorgimpuls.nl/publicaties

Onderzoek naar wijken van Rotterdam in wijkprofielen

(Gemeente Rotterdam)

→ www.wijkprofiel.rotterdam.nl/nl/2020/rotterdam

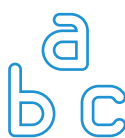
Diverse onderzoeken naar laaggeletterdheid

(Gemeente Rotterdam)

→ www.rotterdam.nl/wonen-leven/onderzoek-laaggeletterdheid

Zelf aan de slag met laaggeletterdheid.

Handige tools, voorbeelden en videomateriaal om te gebruiken in de praktijk.

Taal is een medicijn!

(Gemeente Rotterdam)

Artsen kunnen patiënten zelf doorverwijzen naar het gratis taalaanbod van de gemeente Rotterdam. U kunt zoeken op trefwoorden of op postcodegebied naar passend taalaanbod. Ook is er divers aanbod op het gebied van digitale vaardigheden. Kijk op het taalplatform voor meer informatie.

→ www.beterintaal.nu

Training Taal en Gezondheid

(Gemeente Rotterdam en Stichting Voorlichters Gezondheid)

Loopt u in uw werkzaamheden aan tegen taalbarrières? Wilt u deze wegnemen en de communicatie met de laaggeletterde Rotterdammer verbeteren? Dan is deze training voor u. Zorgverleners kunnen hun communicatie met laaggeletterde patiënten effectiever maken. Deze training voor zorgverleners wordt kosteloos aangeboden door de gemeente Rotterdam. Neem contact op met de Voorlichters Gezondheid voor meer informatie of om een training in te plannen.

→ www.voorlichtersgezondheid.nl/taal-en-gezondheid/professional

Factsheet Taal maakt gezonder

(St. Lezen en Schrijven)

Zorgprofessionals komen vaak in contact met laaggeletterden en kunnen helpen door hun lees- en schrijfproblemen te herkennen en ze te motiveren tot taalscholing. Om samen laaggeletterdheid binnen de zorg aan te pakken, is er de aanpak Taal maakt gezonder.

→ www.lezenenschrijven.nl/wat-doen-wij/oplossing-voor-je-vraagstuk/factsheet-taal-maakt-gezonder

Video Duidelijke taal voor patiënten

(Gemeente Rotterdam)

Zie het verhaal van de Rotterdamse huisarts Sandra Bijl.

→ www.beterintaal.nu/werkt/verhalen

Toolkit Laaggeletterdheid (LHV)

→ www.lhv.nl/service/toolkit-laaggeletterdheid

Stappenplan laaggeletterdheid voor uw praktijk (Pharos)

Een stappenplan over hoe je huisartsenpraktijk aangepast kan worden aan laaggeletterden. Er zijn vijf stappen. Bij iedere stap staat uitleg en handige tips.

→ www.pharos.nl/stappenplan-laaggeletterdheid-voor-uw-praktijk

Taal en Gezondheid - antwoorden en oplossingen

(St. Lezen en Schrijven)

→ www.lezenenschrijven.nl/wat-doen-wij/oplossing-voor-je-vraagstuk?aandachtsgebied%5B9%5D=9

Video laaggeletterdheid en gezondheid

(St. Lezen en Schrijven)

→ www.lezenenschrijven.nl/over-stichting-lezen-en-schrijven/verhalen/tips-laaggeletterden-over-gezondheid

Terugvraagmethode

(Pharos)

Met de terugvraagmethode kun je als zorgprofessional nagaan of jouw boodschap goed is overgekomen. Je doet dit door de patiënt te vragen om in eigen woorden te vertellen wat jullie zojuist hebben besproken.

→ www.pharos.nl/infosheets/laaggeletterdheid-en-bepaalde-gezondheidsvaardigheden-de-terugvraagmethode

Checklist observaties in de huisartsenpraktijk
(LHV)

De checklist is om te zien hoe de huisartsenpraktijk op een laaggeletterde overkomt en wat er aangepast moet worden om de praktijk beter toegankelijk te maken voor laaggeletterden.

→ www.pharos.nl/wp-content/uploads/2018/10/checklist_observaties_in_de_huisartsenpraktijk-lhv.pdf

Begrijp je lichaam

(Pharos)

→ www.pharos.nl/wp-content/uploads/2019/01/begrijp-je-lichaam_volledigeversie.pdf

Praatkaarten voor artsen

(Pharos)

Diverse praatkaarten voor een eenvoudige uitleg in woord en beeld voor laaggeletterde patiënten.

→ www.pharos.nl/kennisbank/?zoeken=praatkaarten

Bijsluiter in beeld

Deze bijsluiter kun je inzetten bij de voorlichting aan cliënten over hun geneesmiddelengebruik.

→ www.bijsluiterinbeeld.nl

Kijksluiter

Een platform met animatievideo's waarin de belangrijkste informatie uit de bijsluiter van een medicijn in begrijpelijke spreektaal wordt uitgelegd.

→ www.kijksluiter.nl

Laaggeletterdheid herkennen

(KNMP & Pharos)

Verzameling instrumenten (checklists laaggeletterdheid, trainingen) voor de apotheek.

→ www.knmp.nl/patientenzorg/laaggeletterden-en-migranten/laaggeletterdheid-herkennen

E-learning Aanpak laaggeletterdheid

(St. Lezen en Schrijven)

→ www.lezenenschrijven.nl/wat-doen-wij/oplossing-voor-je-vraagstuk/e-learning-aanpak-van-laaggeletterdheid

Leerplatform

– oefenen met virtuele patiënten

(Pharos)

→ www.pharosleerplatform.nl

Kennisbank

(Pharos)

Diverse materialen waarmee je in je eigen dagelijkse praktijk aan de slag kunt.

→ www.pharos.nl/kennisbank/?thema=laaggeletterdheid-gezondheidsvaardigheden&soort=lesmateriaal-medisch-onderwijs

Zorg voor Basisvaardigheden

(Sardes)

Inventarisatie aanbod op het gebied van taal en gezondheid.

→ www.sardes.nl/pathtoimg.php?id=3749&image=inventarisatie%5Faanbod%5Flaaggeletterdheid%5Fen%5Fzorgprofessionals%5Fokt2020%2Epdf

Zelfmanagement gezondheidsvaardigheden

(Kennisplein Zorg voor beter)

→ www.zorgvoorbeter.nl/diversiteit-in-de-zorg/vormen/laaggeletterdheid

Screenen op laaggeletterdheid met Basismeters

(Stichting Lezen en Schrijven)

→ www.basismeters.nl

Basismeters

De online basismeter maakt in 15 minuten duidelijk of iemand extra taalscholing nodig heeft.

→ www.basismeters.nl/basismeters

Taalverkenners

De taalverkenner bestaat uit een leestekst met vragen en duurt 6 minuten.

→ www.basismeters.nl/taalverkenners

Contextgerichte vragen

Contextgerichte vragen kunnen gebruikt worden om tijdens een gesprek te peilen of iemand wellicht laaggeletterd is.

→ www.basismeters.nl/contextgerichte-vragen

Filmpjes en inhoud Toolkit Taal is een medicijn!

#Durftezeggen (Gemeente Rotterdam)

Korte filmpjes met een persoonlijk verhaal van een laaggeletterde voor in de wachtkamer van een huisartspraktijk of ziekenhuis. De filmpjes van een minuut met diverse laaggeletterden vertellen wat het volgen van een taalcursus heeft opgeleverd voor hun gezondheid en vaardigheden.

Op de USB vind u filmpjes met persoonlijke verhalen van: **Wat zit er in de toolkit Taal is een medicijn?**

- 1 Durftezeggen-Filmpje Piet.m4v
- 2 Durftezeggen-Filmpje Laurence.m4v
- 3 Durftezeggen-Filmpje Emnet.m4v
- 4 Durftezeggen-Filmpje Luis.m4v
- 5 Durftezeggen-Filmpje Ria.m4v
- 6 Durftezeggen-Filmpje Lai.m4v
- 7 Durftezeggen-Filmpje Piet bij de dierenarts.m4v
- 8 Durftezeggen-totaal-overzicht.m4v

Animatiefilmpjes wachtkamers

Animatiefilmpjes met informatie die u kunt afdraaien op de schermen van wachtkamers in ziekenhuizen of huisartspraktijken geschikt voor laaggeletterden (St. Lezen en Schrijven).

→ www.vimeopro.com/awesomepreview/laaggeletterdheid

- 9 Wachtkamervideo's.mp4

- 1 **Toolkit Taal is een Medicijn introductie**
Algemene informatie over de toolkit Taal is een Medicijn.
- 2 **Doktersrecept**
Een doktersrecept om laaggeletterde patiënten door te verwijzen naar gratis taalcursussen van de gemeente Rotterdam. Deze kunt u zelf later bijprinten.
- 3 **Wachtkamerposter**
Een poster om op te hangen in uw zorgpraktijk. Bijvoorbeeld in de wachtkamer.
- 4 **Flipover dokter-patient communicatie**
Een tweezijdige flipover voor op het bureau om te communiceren met laaggeletterde patiënten over: Diabetes, COPD, Overgewicht en Taal.
- 5 **Poster Lichaam en organen**
Informatiemateriaal over het communiceren met laaggeletterde patiënten met een lichaampje en organen.
- 6 **Medicijnpaspoort**
Een medicijnpaspoort met afsprakenkaart voor laaggeletterde patiënten. Deze kunt u zelf later bijprinten.